

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 68 0 Rs 033046 20 Rev
Sarajevo, 16.3.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Suada Kurtovića, kao predsjednika vijeća, Fatime Imamović i Snježane Malešević, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V.M. iz Livna, Ulica..., koga zastupa punomoćnik E.K., advokat iz S..., putem privremenog voditelja poslova advokata S.J. iz Livna, Ulica K.M. bb, protiv tuženog Kantona..., koga zastupa zastupnik po zakonu Kantonalno..., radi isplate po osnovu prava iz radnog odnosa, v.s. 11.000,00 KM (pravilno 19.584,06 KM), odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Livnu broj 68 0 Rs 033046 16 Rsž od 10.10.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.3.2021. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka nastalim u povodu revizije.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Livnu broj 68 0 Rs 033046 14 Rs od 21.07.2015. godine odbijen je tužbeni zahtjev da tuženi isplati tužitelju na ime razlike manje isplaćene osnovne plaće za period od 1.12.2011. do 30.4.2015. godine iznos od 19.584,06 KM sa zakonskom zateznom kamatom na pojedinačne novčane iznose kako je to navedeno u izreci presude, te odlučeno da svaka stranka podmiruje svoje troškove postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Livnu broj 68 0 Rs 033046 16 Rsž od 10.10.2019. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da revizijski sud usvajanjem revizije preinači drugostepenu presudu na način da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev uz naknadu troškova parničnog postupka uvećanim za troškove sastava žalbe, revizije od 1.080,00 KM ili da drugostepenu presudu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi nije podnio odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP-a),

¹ Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05 i 19/06

koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku², ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Nije osnovan revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka iz člana 8. ZPP-a kroz revizijske navode da drugostepeni sud nije cijenio nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke Ivana Bilac.

Zadatak vještaka finansijske struke, prema rješenju prvostepenog suda o određivanju provođenja ovog dokaza donesenom na pripremnom ročištu je bio da utvrdi i izračuna razliku plaće koju je tužitelj trebao ostvariti i primiti po Zakonu o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije BiH i plaće koju je primao i koju mu je tuženi obračunavao u utuženom periodu. U situaciji kada je drugostepeni sud pravilnom primjenom materijalnog prava zaključio da se na tužitelja, kao zaposlenika MUP-a Kantona 10, ne može primijeniti Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije BiH, nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke se ukazuje irelevantnim u ovoj pravnoj stvari, pa ga stoga i nije potrebno posebno cijeliti, kako je to pravilno učinio i drugostepeni sud. Koji će se materijalni propis primijeniti u svakoj konkretnoj pravnoj stvari odlučuje sud, a ne vještak. Zbog toga je bez osnova revizijski navod da je vještak utvrdio činjenice za pravilnu primjenu materijalnog prava i da je, imajući u vidu nalaz vještaka, za rješavanje ovog spora trebalo primijeniti odgovarajuće odredbe Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije BiH.

Obrazloženje drugostepene presude sačinjeno je u skladu sa odredbom člana 191. stav 4. ZPP-a, a drugostepeni sud je ispitao prvostepenu presudu u smislu odredbe iz člana 221. ZPP-a, pa nije osnovan revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP-a.

Nije osnovan ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženi za period 1.12.2011. do 30.4.2015. godine isplati razliku između plaće koja bi mu pripadala prema odredbama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine³ i plaće koju je primao prema kantonalnim propisima, što predstavlja utuženi iznos od 19.584,06 KM.

U postupku pred nižestepenim sudovima je utvrđeno da je tužitelj u utuženom periodu bio zaposlenik tuženog, sa činom stariji policajac u policijskoj stanici Livno, da je tuženi tužitelju u istom periodu obračunavao i isplaćivao plaću u odnosu na čin koji mu je dodijeljen, a u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima Kantona 10, Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće policijskih službenika MUP-a..., Pravilnikom o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa policijskih..., te Odlukom o utvrđivanju trajnog dodatka policijskim službenicima za posebne uvjete rada na radnim mjestima.

Nižestepeni sudovi odbijaju tužbeni zahtjev cijeneći da se na policijske službenike Kantona 10 ne može primijeniti Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije BiH, nego isključivo propisi Kantona..., u skladu sa kojima je tužitelju i isplaćivana

² Službene novine FBiH broj 98/15

³ Službene novine FBiH broj 45/10

plaća u utuženom periodu. Pri tome se pravilno pozivaju na odredbu člana 1. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika... kojom je regulisano da se tim zakonom uređuju plaće, platni razredi i koeficijenti za platne razrede policijskih službenika... , naknade, kao i druga pitanja koja se odnose na primanja policijskih službenika, te primjena tog zakona u kantonima. Odredbama člana 31. do 35. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika... je propisana primjena tog zakona u kantonima. Odredbom člana 31. tog Zakona je propisano da visina i način ostvarivanja plaća, naknada, dodataka na plaću, koeficijenti i platni razredi policijskih službenika u kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova utvrdit će se kantonalnim propisima, koji će sadržavati načela iz člana 4. ovog Zakona (da pri određivanju iznosa plaće i naknada za policijske službenike mora biti ispoštovano načelo iste plaće za isti čin policijskog službenika) i biti usklađen sa članom 3. stav 2. Zakona (jedinstven isplatni koeficijent za obračun plaća) i člana 6., 7. i 9. Zakona. Odredbom člana 6. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije BiH regulisan je način određivanja plaća policijskih službenika, te je propisano da osnovna plaća ne može biti manja od 70% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Odredbom člana 33. Zakona je regulisano da će kantoni svojim propisima uz saglasnost sindikata propisati koeficijente za radna mjesta, s tim da osnovna plaća za ista ili slična radna mjesta ne može preći 90% od plaće za takvo radno mjesto na federalnom nivou, niti se mogu utvrditi koeficijenti u vrijednosti manjoj od 80% koeficijenata propisanih na federalnom nivou. Odredbom člana 35. Zakona je propisano da su kantoni dužni propise iz član 31. Zakona donijeti u roku od 90 dana od dana donošenja tog Zakona.

Odlukom Ustavnog suda Federacije BiH broj U-36/11 od 17.4.2012. godine je utvrđeno da osporeni dio člana 1. navedenog Zakona u dijelu koji glasi „te primjena ovog zakona u kantonima“ i člana 31. do 35. istog Zakona nisu u neskladu sa Ustavom Federacije BiH.

Pravilan je pravni stav nižestepeni sudova da je Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika... za kantone propisan isključivo načelni okvir za uređenje pitanja visine i načina ostvarivanja plaća, naknada, dodataka na plaće, koeficijenata i platnih razreda policijskim službenicima u kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova, a takav zaključak proizilazi i iz navedene odluke Ustavnog suda Federacije BiH, te da se Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika... ne može direktno primijeniti u kantonima. Nije sporno da Kanton... u roku propisanom odredbom člana 35. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije BiH nije donio propise iz člana 31. tog Zakona, niti je to učinio do zaključenja glavne rasprave pred prvostepenim sudom, ali Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika... nije propisano da će se, ukoliko kantoni ne donesu svoje propise u roku iz člana 35. tog Zakona, taj Zakon primjenjivati i u kantonima sve do donošenja kantonalnih propisa.

Vrhovni sud Federacije BiH, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Orašju broj 25 0 Rs 039917 15 Rs od 26.4.2016. godine za rješavanje spornog pravnog pitanja, u činjeničnoj i pravnoj situaciji koja je identična kao u ovom predmetu, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 9.6.2016. godine je donio odluku da policijski službenici MUP-a... nemaju pravo na isplatu razlike manje isplaćene plaće u odnosu na visinu plaće koja je regulisana odredbama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika....

Prema stavu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH, izraženom u obrazloženju te odluke, plaće policijskih službenika kantona se određuju u skladu sa kantonalnim propisima kako je to i propisano članom 31. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika..., s tim da osnovna plaća policijskog službenika kantona ne može biti

manja od 70% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku (član 6. Zakona), a pri tome mora biti ispoštovano načelo „ista plaća za isti čin policijskog službenika“ (član 4. Zakona) i jedinstven isplatni koeficijent za obračun plaća (član 6. Zakona).

Tužitelj u toku postupka nije tvrdio, niti dokazivao da je njegova osnovna plaća u utuženom periodu manja od 70% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Iz rješenja o određivanju provođenja dokaza vještačenjem po vještaku finansijske struke, u kojem je određena vrsta vještačenja, ličnost vještaka, predmet i obim vještačenja, kao i iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, proizilazi da je taj vještak utvrđivao samo razliku između plaće tužitelja koja bi mu pripadala primjenom odredaba Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika.. i isplaćene plaće. Zbog toga nije osnovan navod revizije da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke proizilazi da je tužitelju u utuženom periodu plaća isplaćivana u iznosima manjim od iznosa koje određuju propisi Kantona... u toj oblasti.

Na drugačije rješenje spora nije od uticaja pozivanje revidenta na odluku Ustavnog suda BiH broj AP-2587/05 od 24.7.2007. godine gdje je tužbeni zahtjev bio isplata regresa sudijama prema Zakonu o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federacije Bosne i Hercegovine⁴, zasnovan dakle na drugačijoj činjeničnoj i pravnoj osnovi. Zbog toga se u ovom postupku ne radi o različitoj sudskoj praksi povodom istog činjeničnog i pravnog pitanja.

Neosnovano je pozivanje revidenta da mu je usljed nedostatka propisa, koji su trebali biti doneseni, povrijeđeno pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika..., kada propisuje dužnost kantona (član 35.) da donesu propise iz člana 31. istog Zakona u roku od 90 dana od dana donošenja tog zakona, ne uspostavlja istovremeno djelotvorne mehanizme u slučaju da kantoni to propuste učiniti. Zbog toga sudovi nisu u mogućnosti utvrditi visinu osnovne plaće po federalnom zakonu, koji nije implementiran u kantonalni zakon. Pitanje određivanje visine osnovne plaće ne može se određivati proizvoljno, niti odvojeno od prava zaposlenika bez odgovarajućih pravnih normi za održavanje pravične ravnoteže između interesa zaposlenika i općeg interesa, što uključuje pravo zaposlenika.

Zbog nedostatka zakonodavnih instrumenata i kantonalnih propisa u vezi sa određivanjem visine osnovne plaće službenika MUP Kantona... po načelima koja su sadržana u članovima od 31 do 35 Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika..., sud ne može nadomjestiti propuste u radnom zakonodavstvu, niti je mogao proizvoljno odlučiti o tužbenom zahtjevu tužitelja, pa je i sa stanovišta primjene navedene odredbe Ustava Bosne i Hercegovine i Protokola broj 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, pravilna odluka nižestepenih sudova o odbijanju tužbenog zahtjeva.

Kako nisu ostvareni revizijski razlozi, niti su u postupku učinjene povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. ZPP-a revizija odbijena.

⁴ Službene novine F BiH broj 72/05, 22/09 i 55/13

U skladu sa odredbom iz člana 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP-a odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava revizije u iznosu od 1.080,00 KM, jer nije uspio u revizijskom postupku.

Predsjednik vijeća
Suad Kurtović, s.r.